

Szegedi Járásbíróság
24.P.21.886/2023/36.

A Szegedi Járásbíróság dr. Csendes Krisztina jogi előadó által képviselt EOS Faktor Zrt. 1132 Budapest, Váci út 30. szám alatti székhelyű felperesnek – Kerekes és Társai Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Ölveczky István, 1154 Budapest, Örkény tér 5.) által képviselt szám alatti lakos II. r. alperes, valamint CIB Lízing Zrt. (1024 Budapest, Petrezselyem utca 2-8.) III. r. alperes ellen - szerződésből eredő követelés iránt indított perében meghozta az alábbi

k ö z b e n s ő é s r é s z í t é l e t e t:

A bíróság megállapítja, hogy a II. r. alperes és a III. r. alperes jogelődje között 2008. április 14. napján létrejött OTURM-0042-080414-6/ver.1. ügyletazonosító számú kölcsönszerződés érvénytelen.

A bíróság az elsődleges és a másodlagos keresetet elutasítja.

A közbenső és részítélet ellen a közléstől számított 15 napon belül a Szegedi Törvényszékhez címzett, de jelen járásbíróságon írásban, elektronikus úton előterjesztendő fellebbezésnek van helye.

A jogi képviselővel eljáró fél által jogi képviselő nélkül, továbbá az elektronikus úton kapcsolatot tartó fél által nem elektronikus úton vagy elektronikus úton, de nem a Dáptv. törvényben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon előterjesztett fellebbezést a bíróság visszautasítja.

Tájékoztatja a bíróság a feleket, hogy a másodfokú bíróság az ítélet elleni fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, a bíróság azt indokoltnak tartja vagy tárgyaláson fogاناتosítható bizonyítást kell lefolytatni.

A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell előterjesztenie.

A felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartani, ha az elsőfokú ítéletet az eljárás megszüntetése vagy eljárási szabálysértés miatti kötelező hatályon kívül helyezési okból kell hatályon kívül helyezni, ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, csak a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével, illetve az előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos vagy csak az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

[1] A bíróság a keresetet tartalmazó irat, a II. r. alperes érdemi ellenkérelme, dr. Csonka Péter közjegyző előtt 51023/Ü/30598/2023. szám alatt folyamatban volt fizetési meghagyásos eljárás iratai, valamint jelen eljárás iratai alapján az alábbi tényállást állapította meg:

[2] A II. r. alperes a III. r. alperes jogelődjével, a CIB Credit Zrt.-vel, CHF alapú kölcsönszerződést kötött 2008. április 14. napján. A kölcsönszerződésben rögzítésre került:

24.P.21.886/2023/36.

CHF devizanem, a THM 18,86 %, a kezdőrészlet 500.000,- Ft, a havi törlesztőrészlet 68.026,- Ft, a futamidő 84 hónap. A szerződés alapján a III. r. alperes jogelődje 3.390.000,- Ft-ot folyósított a II. r. alperesnek abból a célból, hogy egy személygépjárművet megvásároljon.

[3] A szerződésben a felek nyilatkoztak arról, hogy annak elválaszthatatlan mellékletét képezi – többek között – az ÁSZF, amelyről a II. r. alperes kijelentette, hogy azt elolvasta, megértette, alkalmazását elfogadja, abból egy példányt átvett.

[4] Kikötötték, hogy a késedelmi kamat mértéke a mindenkori jegybanki alapkamat kétszerese.

[5] A II. r. alperes fenti szerződésből eredő összes tartozásáért a perben nem álló Tóth Antal Józsefné készfizető kezességét vállalt.

[6] A II. r. alperes 2008. április 14-én kockázatfeltáró nyilatkozat megnevezésű tájékoztatást írt alá, amelyben úgy nyilatkozott, hogy az abban foglalt kockázatokat megismerte, azt megértette, az abban foglaltakat tudomásul vette. A kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmazta a devizakölcsön fogalmát, továbbá azt, hogy a devizakölcsönök esetében a kamat- és az árfolyamváltozások hatásaként a havi törlesztőrészletek a forintkölcsönöknél gyakrabban és nagyobb mértékben változhatnak. A törlesztőrészlet ingadozása a kamat- és az árfolyamváltozás irányának függvényében kedvezően (adott havi törlesztőrészlet csökken) és kedvezőtlenül (adott havi törlesztőrészlet növekszik) is érintheti az ügyfelet. Amikor a forint gyengül a svájci frankkal szemben, akkor a törlesztőrészlet növekszik. Amikor viszont a forint erősödik a svájci frankkal szemben, akkor a törlesztőrészlet csökken. A szerződés részét képező Általános Szerződés Feltételek (ÁSZF) az árfolyamváltozásról további tájékoztatást nem tartalmazott. Nem tartalmazott további tájékoztatást a III. r. alperes jogelődjének pénzkölcsön nyújtására vonatkozó Üzletszabályzata (ÜSZ) sem.

[7] Ezt követően a III. r. alperes jogelődje a II. r. alperes szerződésszegésére tekintettel 2012. július 10. napján kelt nyilatkozatával a szerződést azonnali hatállyal felmondta. A III. r. alperes jogelődje a követelését és járulékait 2014. június 11. napján a felperesre engedményezte. Az engedményezett követelés összege 2014. június 11. napján 3.936.929,- Ft volt.

[8] A felperes dr. Csonka Péter közjegyző előtt folyamatban volt 51023/Ü/30598/2023. szám alatti fizetési meghagyásos eljárásban előterjesztett ellentmondásra figyelemmel perré alakult eljárásban előterjesztett és módosított keresetében elsődlegesen kérte, hogy a bíróság kötelezze a II. r. alperest 3.833.973,- Ft tőke, valamint ebből 2.129.429,- Ft tőkének 2014. június 18. napjától a kifizetésig a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamata megfizetésére.

[9] Másodlagosan kérte, hogy a perbeli, 2008. április 14. napján kelt RHT08SR415237 számú kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása mellett nyilvánítsa a kölcsönszerződést érvényessé akként, hogy a kölcsön összege 3.390.000,- Ft, az ügyleti kamat mértéke évi 16,18 %, a futamidő 84 hónap és az egyéb rendelkezések változatlanok. Az ilyen módon érvényessé nyilvánított kölcsönszerződésből eredően kötelezze a II. r. alperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.833.973,- Ft tőkét és ebből 2.129.428,- Ft tőke után 2014. június 18. napjától a kifizetésig a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot.

[10] Harmadlagosan kérte, hogy a bíróság a perbeli, 2008. április 14. napján kelt RHT08SR415237 számú szerződés érvénytelenségének megállapítása mellett a szerződést nyilvánítsa érvényessé akként, hogy a kölcsön összege 3.390.000,- Ft, az ügyleti kamat mértéke fixen évi 16,18 %, a szerződés árfolyama legfeljebb a szerződéskötés napján az MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyam (156,37), a futamidő 84 hónap és az egyéb rendelkezések változatlan. Az ilyen módon érvényessé nyilvánított szerződés alapján kötelezze a II. r. alperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 757.452,- Ft tőkét és ennek 2014. június 18. napjától a kifizetésig a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot.

24.P.21.886/2023/36.

- [11] Kérte, hogy a bíróság kötelezze a III. r. alperest a fenti kereseti kérelmek teljesítésének a tūrésére.
- [12] Perköltsége megállapítását kérte azzal, hogy a III. r. alperessel szemben nincs perköltségigénye.
- [13] Tényeladása szerint a felperes jogelődje és a II. r. alperes 2008. április 14. napján CHF alapú kölcsönszerződést kötött gépjármű vásárlás céljából. A folyósított kölcsönösszeg 3.390.000,- Ft volt, a futamidő 84 hónap. A kezdő havi törlesztőrészlet 68.026,- Ft, a THM 18,86 %. A szerződés részévé vált a jogelőd ÁSZF-je. A kölcsönösszeg 2008. április 24. került folyósításra. A II. r. alperes egy ideig teljesített, majd a felperes jogelődje a szerződést a II. r. alperes szerződésszegésére tekintettel 2012. július 10. napján kelt nyilatkozatával azonnali hatállyal felmondta. A felperes jogelődje a követelését és járulékait 2014. június 11. napján a felperesre engedményezte, az engedményezett követelés ezen a napon 3.936.929,- Ft volt.
- [14] Jogalapként – többek között – hivatkozott a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: rPtk.) 523. §-ában, a rPtk. 237. § (2) bekezdésében, a r.Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjában, a DH2tv. 37. § (1) bekezdésében, az rPtk. 238. § (1) bekezdésében foglaltakra.
- [15] A II. r. alperes a kereset elutasítását kérte ellenkérelmében. Érvénytelenségi kifogásokat terjesztett elő az ügyleti kamat éves százalékos mértékének meghatározásának hiányára -, továbbá az árfolyamkockázatról történt tájékoztatás tisztességtelenségére hivatkozva. Hivatkozott arra is, hogy a felperes engedményesként nem rendelkezik keresethőségi joggal az érvénytelen szerződés jogkövetkezményének a levonása kapcsán. A felmondás jogszerűtlenségére is hivatkozott, ugyanis álláspontja szerint a felmondás hatályosulásának időpontja sincs igazolva, amely az összecszerűsre is kihat. Állította azt, hogy a jogkövetkezmények levonása kapcsán a bíróságnak az európai uniós jog betartásával a hitelező szankcionálását és a fogyasztó védelmét kell elérnie, amely érvényessé nyilvánítással nem valósulhat meg. Hivatkozott arra is, hogy ha az ügyleti kamat éves, százalékos mértékét esetlegesen ki is lehet számolni, az legfeljebb szakértő útján lehetséges, egy fogyasztó számára nem, de egyébként sem kiszámítható, mert két ismeretlenes egyenlet megoldása szükséges hozzá. Hivatkozott arra, hogy az Európai Unió Bíróságának C-932/19. számú döntése alapján a fogyasztónak joga van tiltakozni az ellen, hogy a bíróság a kérdéses szerződést érvényessé nyilvánítsa. Egyébként is a szerződés érvénytelenségére kizárólag a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni. Ezen érdeknek a DH törvények nem tesznek eleget. Olyan jogkövetkezményt kell alkalmaznia a bíróságnak, amely a fogyasztó érdekében áll, ezt támasztja alá az Európai Unió Bíróságának C-26/13. számú eseti döntésében foglalt indokolás is. Állította, hogy a késedelmi kamat felperes szerinti felszámítása tisztességtelen, mivel az forint jegybanki alapkamaton alapul, illetőleg arra is hivatkozott, a késedelmi kamat kezdő időpontját a felperes nem tudja meghatározni.
- [16] A III. r. alperes ellenkérelmet nem terjesztett elő.
- [17] Az elsődleges és a másodlagos kereset *alaptalan*.
- [18] Az r.Ptk. 523. § (1) bekezdése alapján a kölcsönszerződés alapján a pénzüintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.
- [19] Az r.Ptk. 523. § (2) bekezdése alapján, ha a hitelező pénzüintézet, - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - az adós kamat fizetésére köteles (bankkölcsön).
- [20] Az r.Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja alapján a hitelező azonnali hatállyal felmondhatja a kölcsönt, ha az adós más súlyos szerződésszegést követett el.
- [21] A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (r.Hpt.) 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékban kifejezett értékét.

24.P.21.886/2023/36.

- [22] Az r.Hpt. 203. § (4) bekezdése alapján fogyasztónak minősülő ügyféllel kötendő, devizahitel nyújtására irányuló, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmazó szerződés esetén a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja.
- [23] Az r.Hpt. 203. § (5) bekezdés a) pontja alapján a (4) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.
- [24] Az r.Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.
- [25] Az r.Ptk. 209. § (4) bekezdése alapján a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre.
- [26] Az r.Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis. A semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.
- [27] A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló az Európai Unió Tanácsának 1993. április 5-i 93/13/EGK irányelve 3. cikk (1) bekezdése alapján egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel abban az esetben tekintendő tisztességtelen feltételnek, ha a jóhiszeműség követelményével ellentétben a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéz elő a fogyasztó kárára.
- [28] A 93/13/EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdése alapján a feltételek tisztességtelen jellegének megítélése nem vonatkozik sem a szerződés elsődleges tárgyának a meghatározására, sem pedig az ár vagy díjazás megfelelésére az ellenértékként szállított áruval vagy nyújtott szolgáltatással, amennyiben ezek a feltételek világosak és érthetőek.
- [29] A Pp. 341. § (4) bekezdése értelmében, ha a keresettel érvényesített jog fennállta és az ennek alapján a felperest megillető követelés összege tekintetében a vita elkülöníthető, a bíróság a jog fennállását közbenső ítélettel előzetesen is megállapíthatja.
- [30] A felek között nem volt vitatott, hogy a *perbeli kölcsönszerződés fogyasztói kölcsönszerződés*.
- [31] Az elsődleges kereseti kérelemmel szemben emelt érvénytelenségi kifogásokkal összefüggésben a bíróság utal arra, hogy a következőket bírói gyakorlat szerint az alperes által előterjesztett *érvénytelenségi kifogásokat a bíróság tetszőleges sorrendben vizsgálhatja, a semmisségi okok sorrendje a bíróságot nem köti. Bármely érvénytelenségi kifogás alapos, a bíróság mellőzheti a többi érvénytelenségi kifogás vizsgálatát. Az ügyleti kamat éves százalékos mértékének feltüntetésének hiánya* mint érvénytelenségi ok a fogyasztói kölcsönszerződés vonatkozásában *teljes bizonyossággal megállapítható volt*, ezért az elsődlegesen előterjesztett kereseti kérelem nem volt teljesíthető, mert a bíróság megállapította, hogy *a kölcsönszerződés érvénytelen*. Az érvénytelenség *általános jogkövetkezménye az, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani*, vagyis a felek által célzott joghatások nem érhetők el. Ez az a jogkövetkezmény, amelyet semmisség esetén a bíróságnak hivatalból kell alkalmaznia, illetve amelyre - ha törvény kivételt nem tesz - bárki határidő nélkül hivatkozhat. (az érvénytelenség jogkövetkezményeiről szóló 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 2. pontja)
- [32] A felperes a másodlagosan előterjesztett kereseti kérelmében ügyleti kamat éves százalékos mértékének feltüntetésének hiánya miatt esetlegesen megállapításra kerülő érvénytelenség esetére kérte, hogy a bíróság nyilvánítsa a kölcsönszerződést érvényessé akként, hogy az ügyleti kamat mértéke évi 16,18 %. E körben okirati és szakértői bizonyítást is előterjesztett.

24.P.21.886/2023/36.

Az alperes azonban a r.Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjában feltüntetett semmisségi ok mellett – többek között – védekezett azzal is, hogy a szerződés érvénytelen abból az okból is, hogy az árfolyamkockázatról történő tájékoztatás a felperes jogelődje részéről tisztességtelen volt, az nem volt világos, nem volt érthető. A bíróság mindenekelőtt az árfolyamkockázatról történt hitelezői tájékoztatás tisztességtelenségét, illetve az árfolyamkockázat adós általi viselésére vonatkozó általános szerződési feltétel tisztességtelenségét vizsgálta. Tekintettel arra, hogy ezen kikötés a szerződéses főszolgáltatást érinti, tisztességtelensége esetén a szerződés teljes érvénytelensége állapítható meg, mivel a szerződés az érvénytelen rész nélkül nem teljesíthető. Ezért e feltétel semmisségének megállapítása esetén a másodlagos kereseti kérelem ügyleti kamat éves százalékos mértéke feltüntetésének hiányának kiküszöbölésére irányuló érvénytelenség jogkövetkezményére irányuló kereset vizsgálata is szükségtelen.

[33] Az rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdése szerint a pénzügyi intézménynek a lakossági ügyféllel kötött devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyam változásában rejlő kockázatra a fogyasztó figyelmét külön kockázatfeltáró nyilatkozatban fel kell hívnia. A felperes jogelőde e kötelezettségének eleget tett.

[34] A Kúria a Gfv.VII.30.090/2020/9. és Gfv.VII.30.256/2020/9. sorszámú határozataiban úgy foglalt állást, az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás tisztességtelenségének megítélése nem jogkérdés eldöntését, hanem a tájékoztatás, illetve az általános szerződési feltételek értelmezését igényli: azt, hogy az adott feltételek a Kúria a 6/2013., 2/2014. számú Polgári jogegységi határozataiban, illetve az EUB döntéseiben megfogalmazott követelményrendszer alapján tisztességesnek minősülnek-e. Ez pedig a határozatban foglalt szempontok mérlegelését jelenti. Emiatt a korlátozott precedensrendszer, nem érvényesül tekintettel arra is, a nemzeti jog értelmében az EUB döntései nem képezhetnek precedenst, emellett azok az EU jogi normáit értelmezik és a nemzeti bíróság számára a konkrét vizsgálat alapját képező szempontrendszert állítottak fel.

[35] Az alperes által is hivatkozott és az EUB döntésekben értelmezett fogyasztói irányelv által létrehozott védelmi rendszer azon az elven alapul, a fogyasztó a pénzügyi szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben van, többek között az információs szintje tekintetében, ezért a szerződési feltételek világos és érthető megfogalmazásának, az átláthatóságnak a 4. cikk (2) bekezdésében írt követelményét kiterjesztő módon kell érteni (C-186/16. 44. pont). A pénzügyi intézménynek a fogyasztó részére adott tájékoztatásából kell kitűnnie mindazon információnak, amely alapján egy általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó megalapozott döntéseket hozhat (C-186/16. 49. és 51. pontok). Az EUB több, a 2/2014. PJE határozatot követően hozott döntésében foglalkozott a fogyasztót terhelő árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tisztességtelenségének megítélésével, részletesen kifejtve, mire kell kiterjednie a tájékoztatásnak ahhoz, hogy az irányelv 4. cikke (2) bekezdése helyes értelmezése szerint ne csak alaki és nyelvtani szempontból, hanem tartalmát tekintve is világosnak és érthetőnek minősüljön. Az EUB által felállított követelményrendszer megvalósulását az árfolyamkockázati tájékoztatás tisztességtelenségének megítélése során összességében kell vizsgálni, azt nem kell, illetve nem lehet taxatív felsorolásnak tekinteni, ahogyan nem lehet egyes elemeket sem kiragadottan értékelni, hanem a szerződés egyéb rendelkezései figyelembevételével kell megítélni, hogy a nyújtott tájékoztatás, szerződési feltétel megfelel-e a tisztességes tájékoztatással szemben felállított követelményrendszernek.

[36] Az EUB határozataiban írtak szerint a tájékoztatásnak ki kell térnie a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására (C-186/16. 49. pont). Azon mechanizmus konkrét működésére, amelyre az érintett feltétel utal, valamint adott esetben az e mechanizmus és a többi feltételben előírt mechanizmus közötti viszonyra oly módon, hogy a fogyasztó pontos és érthető szempontok alapján értékelhesse a számára ebből eredő gazdasági következményeket (C-186/16. 45. pont, C-26/13. 75. pont); arra, hogy a fogyasztó a deviza

24.P.21.886/2023/36.

alapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, amennyiben az a pénznem, amelyben jövedelmét kapja leértékelődik (C-186/16. 50. pont). Az irányelvben előírt világos és érthető megfogalmazás követelményének megfelel az a deviza alapú kölcsönszerződés is, amely úgy terheli a fogyasztóra az árfolyamkockázatot, hogy nem figyelmezteti kifejezetten arra, az árfolyamváltozásnak nincs felső határa (azaz nem szükséges, hogy a „korlátlan” vagy „nincs felső határa” kifejezéseket kifejezetten tartalmazza a kikötés), de csak abban az esetben, ha egyfelől a fogyasztót nem csupán arról a lehetőségről tájékoztatták, hogy annak a devizának az árfolyama, amelyben a kölcsönszerződést megkötötték emelkedhet vagy csökkenhet, hanem értékelni tudja, az árfolyamkockázatnak a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is (C-227/18. döntés 40. pont). Sem az EUB, sem a Kúria jogegységi határozatai olyan elvárást nem fogalmaztak meg, amelynek értelmében a tájékoztatásnak konkrét adatokat, számítást, illetve az árfolyam várható alakulásának bemutatását is tartalmaznia kellene feltéve, ha ennek hiányában is a tájékoztatásból az árfolyamkockázat mibenléte és annak gazdasági következményei világosan és egyértelműen felismerhetőek.

[37] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatában (a továbbiakban: JPE határozat) – az EUB határozataira is figyelemmel – azt az elvi tartalmú döntést hozta, hogy a 2/2014. PJE határozat 1. pontja azzal a kötelező értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás, ha *az átlagosan tájékozott észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a forint árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet.* Rendelkezett arról is, hogy a Kúria bármely határozatának ezzel (a JPE határozatban elfogadott értelmezéssel) ellentétes jogértelmezése kötelező erejűként már nem hivatkozható.

[38] A Kúria egyértelmű joggyakorlata szerint *nem felel meg a tisztességes tájékoztatás követelményének az, ha a szerződés különböző rendelkezéseiből csak kikövetkeztethető az árfolyamkockázat fogyasztóra gyakorolt gazdasági következménye (Kúria Gfv.VI.30.074/2020/6., Gfv.VI.30.330/2020/8., Gfv.VI.30.366/2021/12.).* Ez a megállapítás igaz a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmára is. A JPE határozat által megfogalmazott jogértelmezési mércéből az következik, hogy nem felel meg a világosság és érthetőség követelményének az a tájékoztatás, amelyből *az átlagosan tájékozott fogyasztó számára az ugyan érthető, miszerint az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terheli, de az nem, hogy ez akár jelentősen megemelheti fizetési kötelezettségeit, és amely lényegében (csak) arra terjedt ki, hogy az árfolyam a fogyasztó javára és terhére is változhat (Kúria Gfv.VII.30.315/2020/5.),* mert ez nem elegendő arra, hogy az átlagosan tájékozott fogyasztó megalapozott döntést hozzon.

[39] A perbeli kockázatfeltáró nyilatkozat bár kétségtelenül *elmagyarázza, hogy mit kell érteni deviza alapú hitel alatt (a kölcsön összege nem forintban, hanem valamely más pénznemben kerül meghatározásra, és a futamidő alatt a tartozás nyilvántartása is ebben a pénznemben történik) és kitér mind az árfolyamrésnek, mind a nemzetközi kamatok változásának árfolyamváltozástól független fizetési kötelezettséget befolyásoló hatására, azonban az árfolyamváltozásból eredő kockázatra vonatkozóan csak annyit tartalmaz, hogy „amikor a forint árfolyama gyengül a svájci frankkal szemben, akkor a törlesztőrészlet növekszik”.*

[40] Konkrétan az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás *tehát lényegében annyit tartalmaz, hogy az árfolyamváltozás hatással van a fogyasztó fizetési kötelezettségének a mértékére, ami ezáltal csökkenhet vagy nőhet. Nem tartalmaz ennél több információt. E tájékoztatás nem*

24.P.21.886/2023/36.

hívja fel a fogyasztó figyelmét az általa vállalt reális és az anyagi, gazdasági helyzetét adott esetben súlyosan hátrányosan érintő kockázatra. (Kúria Gfv.VI.30.522/2021/4. számú közbenső ítélete indoklás [13]-[16] pontjai)

- [41] *A másodlagos kereset tehát azért nem volt teljesíthető,* mert ugyan a felperes kérte a szerződés érvényessé nyilvánítását, azonban *az ügyleti kamat éves százalékos mértékének hiányából fakadó érvénytelenségi ok orvoslása esetén –* amelyre a másodlagosan előterjesztett kereseti kérelem irányult – *is érvénytelen maradna a szerződés az árfolyamkockázatról történt tájékoztatás tisztességtelensége miatt,* ezért a másodlagos kereseti kérelem sem teljesíthető.
- [42] Mindezekre figyelemmel a közbenső ítéletével megállapította, a kölcsönszerződés érvénytelen, ezért az érvényessé nyilvánítás iránti kereset jogalapja fennáll.
- [43] A bíróság a látszólagos halmazatban álló keresetek elutasításáról részítélettel is határozhat, ha a halmazatban álló más kereset vonatkozásában további tárgyalásra van szükség [Pp. 341. § (3) bekezdés].
- [44] Az érvénytelenség jogkövetkezményeit illetően az rPtk. 237. § (1) bekezdése kimondja, érvénytelen szerződés esetében a szerződéskötés előtt fennállt helyzetet kell visszaállítani. Az rPtk. 237. § (2) bekezdése szerint, ha a szerződéskötés előtt fennállt helyzetet nem lehet visszaállítani, a bíróság a szerződést a határozathozatalig terjedő időre hatályossá nyilvánítja. Az érvénytelen szerződést érvényessé lehet nyilvánítani, ha az érvénytelenség oka – különösen uzsorás szerződés, a felek szolgáltatásainak feltűnő aránytalansága esetén az aránytalan előny kiküszöbölésével – megszüntethető. Ezekben az esetekben rendelkezni kell az esetleg ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás visszatérítéséről.
- [45] A felperes által *harmadlagosan kért* forint alapú elszámolást tartalmazó *kereset érdemi elbírálására az EUB C-630/23. szám alatt folyamatban lévő eljárásban meghozandó döntés ismeretében kerülhet sor.*
- [46] A bíróság az előbbieken írtakkal összefüggésben utal arra is, hogy a felperes 11. sorszámú beadványához F/4. mellékletként csatolta a jogelődjével kötött „Engedményezési szerződés 3. számú módosítása” megnevezésű szerződésmódosítást, amelynek 1. pontjában kifejezetten rendelkeztek arról, hogy a jogelőd mint jogátruházó a felperesre mint jogszerzőre kifejezetten átruházta az átruházott követelés alapját képező szerződés esetleges érvénytelensége esetén az érvénytelenség jogkövetkezményeinek érvényesítésére vonatkozó és ebből eredő igények érvényesítésére vonatkozó jogát.
- [47] A II. r. alperes által hivatkozott Kúria 10/2024. Jogegységi határozat (Jpe.III.560.037/2023/13.) indoklásának [95] pontjában a Kúria rámutatott: a Ptk.-ban már kodifikált jogátruházás (6:202. §) útján az engedményező az engedményezéssel egyidejűleg átruházza az őt megillető, az alapjogviszonyhoz kapcsolódó jogokat. A Ptk. 6:202. § jogátruházási szabálya alkalmazásával egyenértékű jogi megoldásra a régi Ptk. hatálya alatti szerződések esetén – így az előzetes döntéshozatali eljárás alapját képező ügyben is – jogszerű lehetőség van. Amint arra a Kúria Gfv.30.213/2023/4. számú határozatában már rámutatott: nincs jogi akadálya annak, hogy a régi Ptk. hatálya alatt létrejött kölcsönszerződés érvénytelensége esetére a felek (az eredeti jogosult és kötelezett) olyan jogátruházó szerződést kössenek, amely kiterjed az érvénytelenség jogkövetkezményeivel kapcsolatos rendelkezési jogra is. A Jogegységi Panasz Tanács hozzáfűzte: a felek attól sincsenek elzárva, hogy az eredetileg engedményezést tartalmazó megállapodásukat – bármelyik Ptk. hatálya alatti (alap)szerződésük esetén – az érvénytelenség jogkövetkezményeivel kapcsolatos rendelkezési jogra vonatkozó jogátruházással egészítsék ki.
- [48] A fentebb már kifejtettek alapján a Kúria gyakorlata szerint az érvénytelenség jogkövetkezményeivel kapcsolatos rendelkezési jogra is kiterjedő jogátruházó szerződés megléte esetén az engedményes nincs elzárva attól, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeinek a levonását kérje a perben.

24.P.21.886/2023/36.

[49] A közbenső és részítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdés a) pontja alapján van helye fellebbezésnek, a bíróság a másodfokú tárgyalás szabályairól a Pp. 376. §-a alapján adott tájékoztatást.

Szeged, 2024. október 25.

dr. Tarics Csilla s.k.
bíró

Szegedi Járásbíróság
24.P.21.886/2023/39.

V é g z é s:

A Szegedi Járásbíróság dr. Csendes Krisztina jogi előadó által képviselt EOS Faktor Zrt. 1132 Budapest, Váci út 30. szám alatti székhelyű felperesnek – Kerekes és Társai Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Ölveczky István, 1154 Budapest, Őrjáró tér 5.) által képviselt Marozsiné Kis Ildikó 6727 Szeged, Gerle utca 12. A. ép. szám alatti lakos II. r. alperes, valamint CIB Lízing Zrt. (1024 Budapest, Petrezselyem utca 2-8.) III. r. alperes ellen - szerződésből eredő követelés iránti perében tanúsítja, hogy a 2024. október 25. napján kelt 24.P.21.886/2023/36. számú közbenső és részítélet 2024. december 11. napján jogerőre emelkedett.
A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

Szeged, 2024. december 14.

dr. Tarics Csilla s.k.
bíró